

експансію, багато українських стартапів вже навчилися працювати на зовнішніх ринках; керуються реалізмом, а не фантазіями [7, с. 15].

Таким чином, стартапи можуть забезпечити ефективний розподіл трудових ресурсів, сприяти розвитку регіонів, а також зменшити ризики, пов'язані з традиційним бізнесом. Причому, вищенаведене є лише окремими елементами системного та багаторівневого впливу. Все це робить стартапи невід'ємною складовою післявоєнної економічної стратегії.

Інформаційні джерела:

1. Стартап без помилок / Ерік Райз ; пер з англ. О. Яцини. Х. : Віват, 2018. 368 с.
2. What is innovation? URL: <https://www.mckinsey.com/featured-insights/mckinsey-explainers/what-is-innovation>
3. AXDRAFT: Draft error-free legal documents 10x faster. URL: <https://techukraine.org/portfolio/axdraft-draft-error-free-legal-documents-10x-faster/>
4. Impact of startups in indian gdp in 2022. Sneha CJ, Vignesh B, Dr. J. Krithika. – EPRA International Journal of Multidisciplinary Research (IJMR), Vol: 9, Issue: 1, Month: January, Year: 2023. 133 p. URL: <https://eprajournals.com/IJMR/article/9972/abstract>
5. Why Smaller Cities Can Be the Perfect Place for A Growing Company. Michelle Cote. URL: <https://www.techstars.com/blog/advice/why-smaller-cities-can-be-the-perfect-place-for-a-growing-company>
6. What's A Startup? First Principles. Steve Blank. URL: <https://steveblank.com/2010/01/25/whats-a-startup-first-principles/#:~:text=>
7. Startups and business ecosystem: common steps towards the reinventing ukraine. report 2023. 53p. URL: <https://www.startupbridge.eu/wp-content/uploads/2023/11/pdf>.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ СТРАХОВОЇ КУЛЬТУРИ СУСПІЛЬСТВА

Нагаєва Г.О., канд. екон. наук, доц.

Олійник В.І., здоб. вищої освіти

Державний біотехнологічний університет

Однією з перешкод розвитку страхування в Україні є низький рівень страхової культури – це відсутність у суспільстві прикладних знань і навичок, необхідних для користування страховими послугами, з одного боку, і неготовність працівників сфери страхування, з якою стикаються потенційні клієнти під час спроби придбати страховий продукт, - з іншого.

Варто зазначити, що страхова культура суспільства умовно поділяється на страхову культуру населення та страхову культуру юридичних осіб, адже послугами страховиків користуються не лише фізичні особи, а й підприємства, організації, установи [1].

Неможливо вести мову про основи культури страхування, коли відкидається сам факт необхідності страхування. Попит на страхові послуги повинен формуватися не лише на основі платоспроможності, а стати культурним феноменом, який характеризує специфічні уподобання членів суспільства.

Страхова грамотність і страхова культура покликані допомогти багатьом верствам населення змінити своє ставлення до особистих фінансів, управління ними, спонукають замислюватися про майбутнє, планувати свій життєвий цикл і забезпечення своїх потреб.

Страхова культура формує вміння та навички в галузі споживання страхових послуг, уміння порівнювати страхові продукти різних страховиків, володіння методами захисту своїх прав як споживачів страхових послуг, навички взаємодії з різними фінансовими інститутами. Взаємовідносини на страховому ринку між споживачами і надавачами страхових послуг знаходять втілення в нових страхових продуктах, каналах продажів, правилах страхування, законодавчих актах.

Формування страхової культури як дає змогу визначити компетенції, притаманні як споживачам страхових послуг (страхувальникам), так і виробникам страхових послуг (страховикам). Страхова культура є невід'ємною частиною правової держави. Головною умовою підготовки кваліфікованих працівників для страхового ринку є вдосконалення та адаптація теоретичних аспектів у практичну площину, програм професійної підготовки, підвищення кваліфікації, які повинні здійснюватися на постійній основі, із залученням провідних науковців та досвідчених практиків страхової справи [2].

Однією з найпоширеніших характеристик страхової культури населення в Україні є її низький рівень, який безпосередньо відображає слабкість проникнення інституту страхування в соціально-економічну практику домогосподарств порівняно із зарубіжними тенденціями.

Недостатнє розуміння сутності та можливостей страхування населенням не дає змоги розвиватися страховій справі, яка, здебільшого, орієнтована на обов'язкові та короткострокові види страхування і не ґрунтується на довірі страхувальників до страховиків..

Виокремимо основні фактори, які заважають розвитку як страхової культури населення і суб'єктів господарювання, так і страхової грамотності в країні в цілому:

- недовіра населення до страхування загалом, низький добровільний попит на продукти роздрібного страхування;

- низька страхова грамотність, відсутність спеціальних або загальних знань про страхові послуги, особливості складних видів страхування (інвестиційне страхування життя), нерозуміння і незнання страхового законодавства, своїх прав і обов'язків. Страхувальник не завжди розуміє умови договору страхування, а коли настає страховий випадок, то з'ясовується, що він не підпадає під умови договору страхування, він почувається ошуканим. В такому разі негативна інформація поширюється серед населення.

- недобросовісність страховиків, які намагаються знайти будь-яку зачіпку для того, щоб відмовити страхувальнику у виплаті страхової суми. Провідним фактором довіри та якісної характеристики фінансової стійкості страхової компанії є її платоспроможність.

- поширеність серед потенційних страхувальників патерналістських настроїв, тобто переконаність у тому, що держава, уряд зобов'язані піклуватися

про усіх членів суспільства, забезпечувати задоволення їхніх потреб державним коштом, перебирати на себе всі турботи про добробут громадян, інакше кажучи, поширення думки про гарантовану підтримку з боку держави в разі несприятливих подій. Частково ця думка підтверджена діями Уряду в екстремальних ситуаціях, коли основні збитки покриваються коштом бюджету;

– недостатній рівень менеджменту в страхових компаніях, який стримує оперативність та мобільність управління, спричиняє приховування чи викривлення показників діяльності страхових компаній, що в результаті спричиняє погіршення іміджевих позицій страховиків серед населення.

Воєнний стан в Україні спричинив додаткові політичні виклики, які згубно діють на розвиток страхового ринку і не сприяють підвищенню рівня страхової культури. Але повоєнне відновлення країни вимагатиме комплексного страхового захисту усіх сфер життя і діяльності суспільства, а отже, - підвищення культури страхових відносин.

Інформаційні джерела:

1. Гребінська С.І. Перешкоди розвитку страхування в Україні на сучасному етапі. URL: http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2019/2019_3/7.pdf
2. Ротова Т., Тринчук В. Культура страхування (роздуми з приводу...). URL: <https://forinsurer.com/public/06/12/22/2786>

СПЕЦИФІЧНІ РИСИ КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА

Нагаєва Г.О., канд. екон. наук, доц.

Чередник В.В., здоб. вищої освіти

Ісаєнко М.А., здоб. вищої освіти

Державний біотехнологічний університет

Підприємства агропромислового виробництва відіграють величезну роль у забезпеченні продовольчої безпеки та експортного потенціалу країни, однак, особливості ведення сільського господарства спричиняють нестачу оборотних коштів, тому ця сфера потребує залучення додаткових ресурсів.

Теоретично банки налаштовані кредитувати сільське господарство, але на практиці цей процес відбувається повільно, потреби агробізнесу у фінансових ресурсах задовольняються лише почасти. Що стосується малих і середніх сільгоспвиробників, вони значно обмежені в доступі до фінансування [1].

Сільське господарство як галузь економіки має цілу низку особливостей, які визначають специфіку організації його фінансово-кредитного обслуговування. Ці особливості зумовлені технологією виробництва, розміщенням ресурсів і суттєво впливають на виробничі, фінансові та економічні показники суб'єктів, які працюють у цій сфері. Підприємства агропромислового комплексу не в змозі функціонувати та розвиватися без залучення і використання бюджетного фінансування, залучених та позичених коштів.